

Så gamla är våra tåmjda grödor

KÅLENS STORA FAMILJ
Vildkål domesticerades i Europa för ungefär 1000 år sedan. Långt senare har kål utvecklats vidare till ett stort antal olika grödor, där olika delar av växten förädlats. Dit hör broccoli, blomkål, grönkål, vitkål, kålrabbi och pak choi.

MAJS
Har sitt ursprung i Mexiko och låglänta områden i Centralamerika. Domesticeringen skedde omkring 5 000 f.Kr. Majs har fått större korn och kolvar som rymmer många fler korn och behåller dem fram till skörd.

VETE
En av de viktiga grödor som har sitt ursprung i bördiga halvmånen/Mesopotamien. Domesticeringen skedde kring 7 500–6 500 f.Kr. Vete har fått större ax och frön och kortare strå, och tappar inte frön innan skörd. I dag är vete tillsammans med ris och majs de globalt mest odlade grödorna.

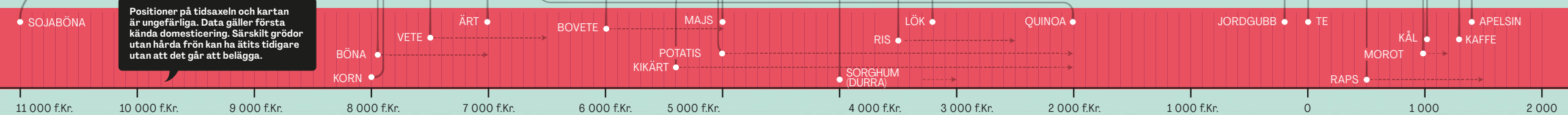
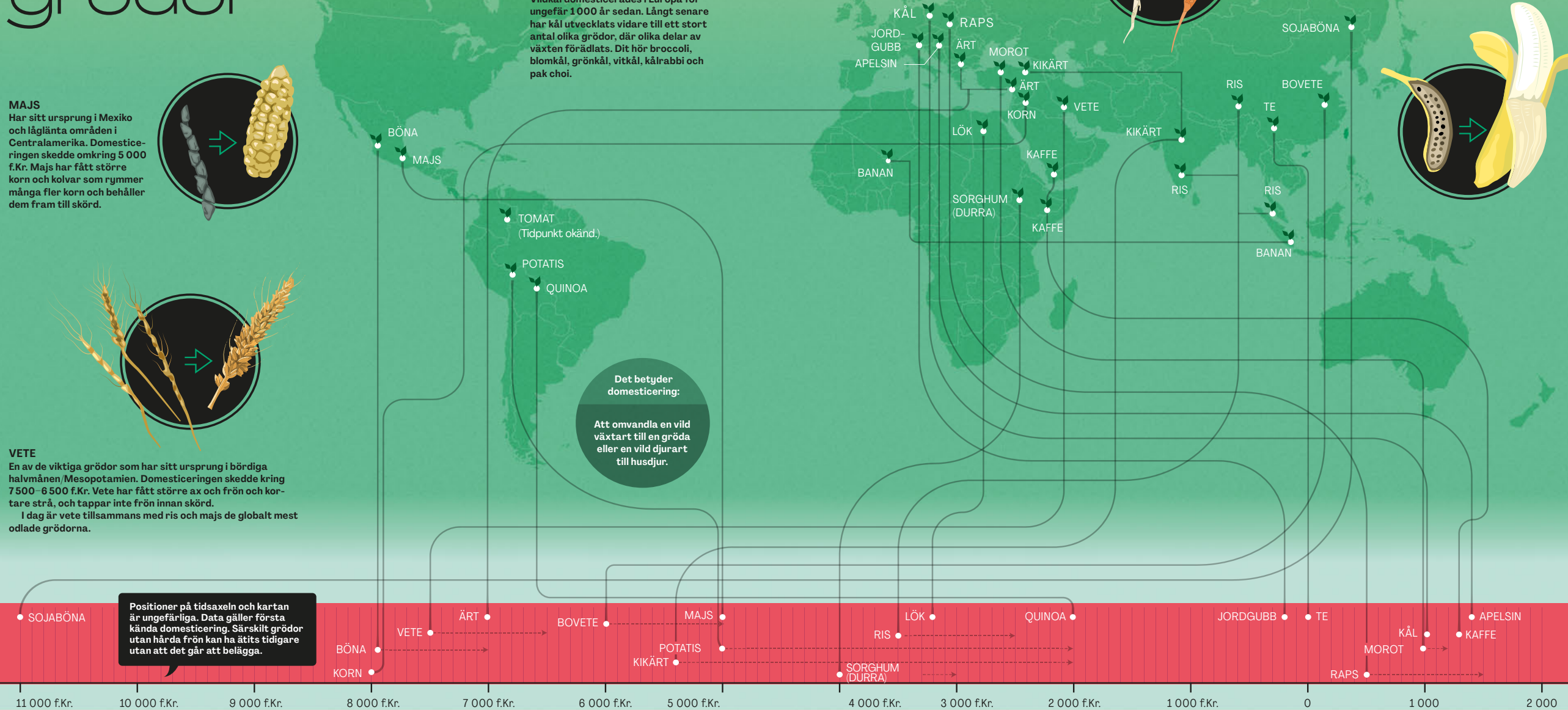
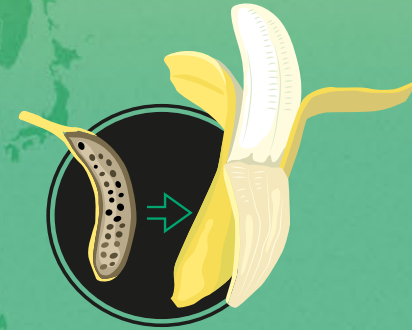
Det betyder domesticering:

Att omvandla en vild växtart till en gröda eller en vild djurart till husdjur.

MOROT
Har sitt ursprung i Afghanistan, men tidigaste beläggen för domesticering är från Mindre Asien (nuvarande Turkiet) runt år 1000 f.Kr. Morot har fått större och jämnare rötter. Rötterna bytte också färg redan tidigt under domesticeringen.

BANAN
Har sitt ursprung i Nya Guinea och Sydostasien. Man vet inte när den domesticerades, men det var före Europas kontakter med Västafrika och Sydostasien. Domesticeringen har gjort bananen större, gett den mindre och mjukare frön, tunnare skal och mer fruktkött.

Positioner på tidsaxeln och kartan är ungefärliga. Data gäller första kända domesticering. Särskilt grödor utan hårda frön kan ha ätits tidigare utan att det går att belägga.